

Tantárgy neve/kódja:	Szociolingvisztika / BNY-DK-200M	
Tárgyfelelős:	Doktori iskola vezető	
Tantárgy oktatója:	Reményi Andrea PhD, egy. docens	
Kreditszám:	8 kredit	
Óratípus:	szeminárium	
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A tantárgy a társadalmi/társas kontextusba ágyazott nyelv vizsgálatába, vagyis a szociolingvisztikába kínál betekintést, az alábbi területek alapfogalmaira és a kurrens elméleti kereteire fókuszálva: variációs (nyelv / dialektus / beszélőközösség / gyakorlatközösség, nyelvi változás) és interakciós szociolingvisztika (interakciós beszéd, nyelv és társadalmi nem, megszólítás), nyelviideológia-elemzés (hitek a nyelvről és a nyelvtanulásról) és a kétnyelvűség (a kétnyelvűség típusai, kódválasztás). Mind a társadalmi/társas (egyéni, területi, globális, virtuális), mind a nyelvi dimenzió (fonológia, nyelvtan, konverzációs és diskurzus-struktúrák) fókuszba kerül. A résztvevők szociolingvisztikai kutatási módszereket az egyéni adatgyűjtés és adatelemzés problémáin keresztül ismerik meg.	
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	<ul style="list-style-type: none"> - az alapfogalmak megértése - tájékozódás a legnagyobb hatású elméletekről - a nyelvhasználat variabilitásával kapcsolatos kérdések tudatosítása 	
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	<ul style="list-style-type: none"> - gyakorlat a variábilis nyelvi jelenségek azonosításában, lejegyzésében és elemzésében - gyakorlat a releváns kutatások azonosításában - gyakorlat a variábilis nyelvi jelenségekre irányuló kutatás etikus megtervezésében - gyakorlat tudományos előadások tartásában - gyakorlat egy tanulmány szakirodalmi áttekintő fejezetének megírásában 	
A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Wardhaugh, R. – J. Fuller (2021). <i>An introduction to sociolinguistics</i> . 8th edition. Wiley-Blackwell. Kontra M. & Borbély A. (szerk.) (2021). <i>Tanulmányok a budapesti beszédről</i> . Gondolat.	
A 2-4 legfontosabb ajánlott irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	Eckert, P. (2016). Variation, meaning and social change. In Coupland, N. (ed.). <i>Sociolinguistics: Theoretical debates</i> . Cambridge University Press, 68-85. Gal, S. (1991). Mi a nyelvcseré és hogyan történik. <i>Regio</i> , vol 2/1, 66-76. Holmes, J. (2013). <i>Introduction to sociolinguistics</i> . 4. kiadás, Routledge. 2. fejezet: Language choice in multilingual communities, 19-52. Labov, W. (1972/1997). The social stratification of (r) in New York City department stores. In Coupland, N. & Jaworski, A. (1997). <i>Sociolinguistics</i> . Macmillan, 168-178.	
Elmélet-gyakorlat aránya:	Elméleti óra óraszám: kontaktórák 40%-a	Gyakorlati óra óraszám: kontaktórák 60%-a

Az alkalmazott oktatási módszerek:	<ul style="list-style-type: none"> - Elméleti előadások vizuális segédanyagokkal - Interaktív megbeszélések az otthoni olvasmányok alapján - Példák adatvezérelt elemzése páros/csoportmunkában - Hallgatói prezentációk oktatói és társ-visszajelzéssel
Az értékelés módja:	zárthelyi dolgozat, prezentáció, tanulmány egy fejezete (szakirodalmi áttekintés)
Az értékelés kritériuma:	aktív részvétel az órai feladatokban és megbeszélésekben, informatív prezentáció, jó minőségű részleges dolgozat
Miként járul hozzá a tantárgy a doktori iskola képzési programjában tanulási eredményként megjelölt MKKR 8. szintű tanulási eredmények eléréséhez.	<p>Ismeretek:</p> <p>A doktorandusz</p> <ul style="list-style-type: none"> - ismeri a szociolingvisztikai elméleteket - érti a szociolingvisztikai elméletek és az adatgyűjtési/ elemzési módszerek közötti összefüggéseket - ismeri a nyelvi változatosság kutatásához használt eszközöket <p>Készségek:</p> <p>A doktorandusz</p> <ul style="list-style-type: none"> - képes a tárgyalt témákhoz kapcsolódó szakirodalom kritikai értékelésére - képes nyelvészeti elemzési feladatok elvégzésére - képes variábilis nyelvi jelenségekre irányuló kutatás megtervezésére - képes releváns szakirodalom kiválasztására a szakirodalmi áttekintő fejezet megírásához - képes önállóan használni tudományos forrásokat - képes önállóan szakirodalmi áttekintést készíteni <p>Attitűd:</p> <p>A doktorandusz</p> <ul style="list-style-type: none"> - érdeklődik a szociolingvisztikai témák iránt - kritikus a kutatáson alapuló szövegekkel szemben - önkritikus saját munkájával kapcsolatban - törekszik a megszerzett tudás bővítésére <p>Felelősség és autonómia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A doktorandusz felelősséget érez/vállal, - irányítással vagy önállóan végzi a feladatokat, - elfogadja az együttműködés kereteit, - képes önellenőrzésre, - önálló döntéseket hoz, - irányítja és értékeli mások munkáját (egyéni, csoportos).